

## RESPECTAREA PRINCIPIULUI PREZUMȚIEI DE NEVINOVĂȚIE ÎN CONTEXTUL ÎNTRERUPERII PRESCRIȚIEI TRAGERII LA RĂSPUNDERE PENALĂ

## COMPLIANCE WITH THE PRINCIPLE OF THE PRESUMPTION OF INNOCENCE IN THE CONTEXT OF THE INTERRUPTION OF THE STATUTE FOR CRIMINAL LIABILITY

Gheorghe RENIȚĂ

Universitatea de Stat din Moldova

E-mail: gheorghe.renita@usm.md

ORCID ID: 0000-0003-2722-009X

**Rezumat:** *Termenul de prescripție de tragere la răspundere penală poate fi întrerupt. Codul penal al prevedea (până la 7 septembrie 2024) prescripția răspunderii penale se întrerupe dacă persoana a comis o nouă infracțiune pentru care este prevăzută pedeapsa cu închisoarea pe un termen mai mare de doi ani. Calcularea prescripției în acest caz începea din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi. În fața Curții Constituționale pus problema respectării principiului prezumției nevinovăției în ipoteza aplicării acestei prevederi. Majoritatea judecătorilor Curții au considerat că acest temei de întrerupere a termenului de prescripție de tragere la răspundere penală este compatibil cu prezumția de nevinovăție. Unii judecători au formulat opinii separate, susținând că temeiul în discuție este constituțional în măsura în care se referă la existența unui act procedural de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț sau de învinuit în săvârșirea unei infracțiuni noi. Această din urmă optică este mai potrivită.*

**Cuvinte-cheie:** *prezumția de nevinovăție, răspundere penală, prescripție, Curtea Constituțională, preeminența dreptului*

**Abstract:** *The statute of limitations for criminal liability may be interrupted. The Criminal Code provided (until September 7, 2024) that the limitation period for criminal liability is interrupted if the person has committed a new offense for which a prison sentence of more than two years is provided. The calculation of the statute of limitations in this case began from the moment of committing a new offense. The Constitutional Court was asked the question of compliance with the principle of the presumption of innocence in the event of the application of this provision. The majority of the judges of the Court considered that this ground for interrupting the statute for criminal liability is compatible with the presumption of innocence. Some judges disagreed, arguing that the ground in question is constitutional to the extent that it refers to the existence of a procedural act recognizing the person as a suspect or accused in the commission of a new offense. The latter approach is more appropriate.*

**Keywords:** *presumption of innocence, criminal liability, statute of limitations, Constitutional Court, rule of law*

## Introducere

Aplicarea răspunderii penale poate opera, între altele, în interiorul unui termen de prescripție, termen care începe a curge de la data comiterii infracțiunii. Durata termenului de prescripție de tragere la răspundere penală variază în funcție de gravitatea infracțiunii (i.e., art. 60 alin. (1) din Codul penal).

Totodată, legislatorul a prevăzut și ipoteze în care termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală poate fi întrerupt. Una dintre aceste ipoteze este reglementată la art. 60 alin. (4) din Codul penal. Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 136 din 6 iunie 2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional)<sup>1</sup>, art. 60 alin. (4) din Codul penal stabilea următoarele: „Prescripția se va întrerupe dacă, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi”. După intrarea în vigoare a Legii în discuție (7 septembrie 2024), art. 60 alin. (4) din Codul penal i s-a atribuit următorul conținut: „Prescripția se întrerupe în cazul în care, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), cauza penală parvine în instanța de judecată pentru examinare în fond. Din momentul înregistrării cauzei penale în instanța de judecată începe să curgă un nou termen de prescripție”.

Redacția art. 60 alin. (4) din Codul penal, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 136/2024, a generat în practică mai multe probleme. Respectiv, un judecător a ridicat din oficiu (în două cauze penale pe care le judeca) o excepție de neconstituționalitate, solicitând controlul constituționalității normei în cauză.

## Discuții și rezultate

Autorul excepției de neconstituționalitate a susținut că prevederile contestate (i.e., redacția art. 60 alin. (4) din Codul penal, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 136/2024) obligă instanța de judecată să constate întreruperea prescripției de tragere la răspundere penală a inculpatului atunci când acesta a comis o infracțiune nouă, deși nu este pronunțată o hotărâre definitivă pe marginea acestei fapte. Autorul a afirmat că până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, operează prezumția nevinovăției persoanei acuzate<sup>2</sup>.

Potrivit autorului excepției de neconstituționalitate, pentru respectarea prezumției nevinovăției în contextul normei contestate judecătorul ar trebui să aștepte pronunțarea unei hotărâri definitive în cazul infracțiunii comise mai recent și să se pronunțe ulterior cu privire la împlinirea sau la întreruperea termenului de prescripție. Totodată, autorul menționează că această soluție ar încălca dreptul părții vătămate de a avea parte de o examinare a procesului penal într-un termen rezonabil<sup>3</sup>.

În mod suplimentar, autorul a menționat că prevederile contestate au fost modificate prin Legea nr. 136/2024, care a intrat în vigoare la 7 septembrie 2024. Totuși, potrivit articolului IV din Legea în discuție, în cazul infracțiunilor comise până la intrarea în vigoare a acestei legi, calcularea termenului

<sup>1</sup> Legea nr. 136 din 6 iunie 2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional). În: *Monitorul oficial al Republicii Moldova* nr. 245-246/353 din 7 iunie 2024.

<sup>2</sup> A se vedea § 18 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024 (întreruperea prescripției tragerii la răspundere penală) (sesizările nr. 71g/2024 și nr. 158g/2024). În: *Monitorul oficial al Republicii Moldova* nr. 313-316 din 13 iunie 2025.

<sup>3</sup> *Ibidem*, § 19.

de prescripție se efectuează conform condițiilor și termenelor stabilite de prevederile anterioare. Prin urmare, autorul susține că prevederile contestate mai produc consecințe juridice și urmează a fi aplicate în cauzele penale aflate pe rolul instanțelor judecătorești<sup>1</sup>.

La rândul său, Curtea Constituțională a verificat (la etapa admisibilității), mai întâi de toate, incidența unui drept garantat de Constituție. Curtea a reținut că prevederile contestate din articolul 60 din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136/2024, reglementează condițiile în care prescripția tragerii la răspundere penală se întrerupe. Așadar, Curtea a observat că prevederile contestate condiționează întreruperea prescripției tragerii la răspundere penală de comiterea unei infracțiuni noi pentru care este prevăzută pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de doi ani. Curtea va analiza dacă motivul de întrerupere a termenului de prescripție, așa cum este formulat, obligă instanțele de judecată să constate vinovăția persoanei la comiterea acelei infracțiuni. Având în vedere criticile avansate de autor, Curtea a considerat că este chemată să stabilească, în lumina principiului prezumției nevinovăției, dacă prevederile contestate induc ideea că persoana acuzată de comiterea unei infracțiuni noi este considerată vinovată în cadrul altui proces penal, înainte ca vinovăția acesteia să fie stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă. În concluzie, Curtea a reținut că aspectele de drept prezentate în sesizări în raport cu articolul 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136/2024, reclamă o analiză complexă în fond prin prisma articolului 21 din Constituție<sup>2</sup>, articol care garantează principiul prezumției nevinovăției.

Curtea Constituțională a reținut că principiul prezumției de nevinovăție este garantat și de articolul 6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care stabilește că orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până atunci când vinovăția sa va fi legal stabilită. Așa fiind, Curtea Constituțională a făcut apel la jurisprudența Curții Europene, în care s-a reiterat că articolul 6 § 2 urmărește să prevină subminarea unui proces penal echitabil prin declarații prejudiciabile făcute în strânsă legătură cu aceste proceduri. Presumția de nevinovăție este unul dintre elementele procesului penal echitabil care este cerut de paragraful 1 al art. 6 din Convenție<sup>3</sup>.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că trebuie făcută o deosebire fundamentală între afirmația că persoana este doar suspectată de comiterea unei infracțiuni și afirmația clară, care nu se bazează pe o hotărâre definitivă, că persoana a comis o infracțiune. Cea din urmă afirmație încalcă principiul prezumției de nevinovăție, în timp ce prima declarație a fost considerată, în repetate rânduri, drept compatibilă cu articolul 6 din Convenție. Prin urmare, Curtea a subliniat importanța alegerii cuvintelor de către funcționarii publici în declarațiile lor înainte ca o persoană să fie judecată și găsită vinovată pentru o anumită infracțiune<sup>4</sup>.

Curtea Europeană a reiterat că prezumția de nevinovăție este încălcată dacă o hotărâre judecătorească reflectă sentimentul că acuzatul este vinovat fără stabilirea legală în prealabil a vinovăției acestuia și, în special, fără ca acesta să fi avut ocazia să exercite drepturile apărării. La fel se poate întâmpla și în lipsa unei constatări formale; este suficientă o motivație care să dea de gândit că judecătorul consideră că persoana vizată este vinovată<sup>5</sup>.

După sinteza jurisprudenței relevante a Curții Europene, Curtea Constituțională a reamintit că, spre deosebire de Curtea Europeană, ea efectuează doar o analiză a legislației relevante la modul abstract, pentru a stabili dacă aceasta respectă principiile constituționale interpretate în concordanță

---

<sup>1</sup> *Ibidem*, § 20.

<sup>2</sup> *Ibidem*, §§ 46-48.

<sup>3</sup> *Apud: ibidem*, § 20.

<sup>4</sup> *Apud: ibidem*, § 66-67.

<sup>5</sup> *Apud: ibidem*, § 70.

cu standardele care pot fi deduse din Convenție, prin prisma jurisprudenței Curții Europene<sup>1</sup>.

În fond, Curtea Constituțională a notat că dispozițiile contestate din articolul 60 alin.(4) din Codul penal, până la redactarea Legii nr. 136/2024, stabileau condiția în care cursul prescripției tragerii la răspundere penală se întrerupe. Aceste dispoziții prevedeau că „prescripția se va întrerupe dacă până la expirarea termenelor prevăzute [...] persoana va săvârși o [altă/nouă] infracțiune [...]”. Autorul sesizării invocă neclaritatea normei, susținând că expresia legală „persoana va săvârși o infracțiune” coroborată cu textul tezei a doua „calcularea prescripției [...] începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi” nu permite o concluzie univocă referitor la determinarea momentului din care operează întreruperea cursului prescripției și se începe calcularea unui nou termen. Autorul sesizării menționează că, în cauza în care a fost ridicată excepția, apărătorul inculpatului a invocat împlinirea termenului de prescripție pentru infracțiunea comisă și a solicitat liberarea inculpatului de răspundere penală. Acuzatorul de stat, la rândul său, a invocat că în jurisdicția aceleiași instanțe în privința inculpatului se examinează o nouă cauză penală, care trebuie luată în calcul și care, de fapt, duce la întreruperea efectivă a cursului prescripției. Având în vedere această contrariedade de demersuri, instanța de judecată a considerat că norma contestată suferă de neclaritate și nu permite a determina momentul din care operează întreruperea curgerii prescripției<sup>2</sup>.

Sub acest aspect, preliminar, Curtea Constituțională a notat că, din punct de vedere al naturii juridice, prescripția tragerii la răspundere penală constituie o cauză extinctivă de liberare de răspundere penală, care este determinată de trecerea timpului. Pe de o parte, prescripția impune un termen de decădere pentru organele judiciare din perspectiva tragerii la răspundere penală a persoanelor care comit infracțiuni, iar pe de altă parte, acest termen este apreciat de legislator ca fiind suficient de mare pentru ca societatea să uite faptele incriminate săvârșite și efectele acestora, ca urmare a diminuării treptate a impactului lor asupra relațiilor sociale. Prerogativa statului de a trage la răspundere penală persoanele care comit infracțiuni nu mai poate fi pusă în operă dacă această acțiune nu este efectuată într-un anumit interval de timp. Astfel, prescripția răspunderii penale poate fi calificată drept o formă de sancționare a pasivității organelor statului. Legislatorul a stabilit termene de prescripție a tragerii la răspundere penală în funcție de gravitatea infracțiunilor. Pentru liberarea de răspundere penală, termenul de prescripție trebuie să curgă fără intervenția vreunui act sau a unei circumstanțe de natură să readucă în conștiința publică fapta comisă<sup>3</sup>.

În același timp, legislatorul a stabilit la articolul 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136/2024, situația care conduce la întreruperea termenului de prescripție. Prin norma contestată, legislatorul a considerat că comiterea unei noi infracțiuni în interiorul termenului de prescripție are ca efect readucerea în atenția societății a faptului comiterii infracțiunii inițiale și, prin urmare, întrerupe cursul prescripției și amână producerea efectelor sale<sup>4</sup>.

Având în vedere că, potrivit articolului 72 alin. (3) lit. n) din Constituție, legislatorul are competența de a reglementa infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora, Curtea Constituțională a menționat că acesta are și prerogativa de a stabili motivele de întrerupere a prescripției răspunderii penale pe baza unor considerente de politică penală, care au ca efect liberarea de răspundere penală<sup>5</sup>.

Analizând argumentele participanților la proces, Curtea Constituțională a observat că, de fapt, prin criticile sale, autorul sesizărilor ridică o problemă de interpretare și de aplicare a motivului de

<sup>1</sup> *Ibidem*, § 71.

<sup>2</sup> *Ibidem*, § 73.

<sup>3</sup> *Ibidem*, § 74-76.

<sup>4</sup> *Ibidem*, § 77.

<sup>5</sup> *Ibidem*, § 78.

întrerupere a prescripției tragerii la răspundere penală, care nu ține de competența Curții Constituționale. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată<sup>1</sup>.

În acest context, Curtea a notat că instanțele de judecată au competența de a stabili sensul textului de lege criticat prin simpla aplicare a regulilor de interpretare lingvistică și a principiilor incidente stabilite de Codul penal, pornind de la sensul textului criticat, în conformitate cu principiul prezumției nevinovăției. De altfel, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că rolul decizional conferit instanțelor de judecată urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor<sup>2</sup>.

În continuare, Curtea Constituțională a remarcat că (i) poate contribui la aplicarea previzibilă a unei norme penale și practica judiciară; (ii) asigurarea interpretării și aplicării uniforme a legislației în sistemul de justiție ține de competența Curții Supreme de Justiție; (iii) instanța de judecată îi poate solicita Curții Supreme de Justiție, din oficiu sau la cererea părților, emiterea unui aviz consultativ cu privire la aplicarea legislației<sup>3</sup>.

Din aceste considerente, prin Hotărârea nr. 5 din 16 aprilie 2025 Curtea Constituțională a conchis că textul contestat nu afectează articolul 21 din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate de autorul excepției de neconstituționalitate. Prin urmare, Curtea a concluzionat că textul „prescripția se va întrerupe dacă [...] persoana va săvârși o infracțiune” din articolul 60 alin.(4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136/2024, este constituțional<sup>4</sup>.

Această poziție nu a fost susținută de toți judecătorii Curții. Mai exact, de doi judecători (din cei șase). Astfel, în opinia separată se notează că textul contestat „prescripția se va întrerupe dacă [...] persoana va săvârși o infracțiune” pune în discuție respectarea principiului prezumției nevinovăției, odată ce îi obligă pe judecători să utilizeze în hotărârile lor un limbaj care afirmă vinovăția persoanei la comiterea infracțiunii noi. Așadar, s-a apreciat că formularea contestată din legea penală în discuție impune o constatare prematură a vinovăției persoanei în săvârșirea unei infracțiuni noi, împiedică, totodată, aplicarea instituției întreruperii curgerii prescripției și, în consecință, creează riscul afectării drepturilor părții vătămate și încurajează nepedepsirea recidivei, ceea ce este în defavoarea securității ordinii publice<sup>5</sup>. S-a arătat că dreptul comparat demonstrează că în unele țări (Franța, Germania, România etc.) legislația penală prevede posibilitatea întreruperii curgerii termenului de prescripție în legătură cu efectuarea primelor acțiuni procesuale penale în privința persoanei suspectate/acuzate de săvârșirea faptelor cu caracter penal. În acest sens, este relevantă jurisprudența Curții Constituționale care, într-un caz similar, apreciind limitele aplicării prezumției nevinovăției de către o autoritate cu competența decizională, a reținut că nu este nevoie întotdeauna să se pronunțe cu privire la vinovăția persoanei acuzate de comiterea unei infracțiuni, dacă există vreun act procedural de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit sau de învinuit (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 26 martie 2024, §§ 46, 49). Potrivit opiniei separate, aceste considerente sunt valabile și în prezenta cauză. În opinia separată se ajunge la concluzia că soluția Curții Constituționale nu clarifică problemele abordate de autorul sesizărilor. Prin urmare, s-a apreciat că<sup>6</sup> Curtea Constituțională urma să pronunțe următoarea soluție: „Se recunoaște constituțional textul

<sup>1</sup> *Ibidem*, § 79.

<sup>2</sup> *Ibidem*, § 80, § 82.

<sup>3</sup> *Ibidem*, § 84-85.

<sup>4</sup> *Ibidem*, § 87-88.

<sup>5</sup> A se vedea § 13 din Opinia separată a dlui judecător Vladimir Țurcan la Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024 (întreruperea prescripției tragerii la răspundere penală) (sesizările nr. 71g/2024 și nr. 158g/2024). În *Monitorul oficial al Republicii Moldova* nr. 313-316 din 13 iunie 2025.

<sup>6</sup> *Ibidem*, § 18-21.

„prescripția se va întrerupe dacă [...] persoana va săvârși o infracțiune” din articolul 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136/2024, în măsura în care se referă la existența unui act procedural de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit sau de învinuit în săvârșirea unei infracțiuni noi.”

Totodată, în opinia concordată la Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 se arată că prevederile contestate sunt constituționale în măsura în care se referă la existența unui act procedural de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit sau de învinuit la săvârșirea unei noi infracțiuni, care, potrivit legii, trebuie comunicat acesteia. În acest sens, s-a arătat că „persoana este liberată de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat termenele indicate la articolul 60 alin.(1) din Codul penal și în această perioadă persoana nu a comis o altă faptă calificată de Cod ca infracțiune pentru care este prevăzută pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de doi ani. Motivul întreruperii termenului de prescripție, așa cum este el formulat, nu obligă instanțele de judecată să constate vinovăția persoanei la comiterea noii infracțiuni. În acest caz, (...) este relevantă existența unui act procedural de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit sau de învinuit la săvârșirea unei noi infracțiuni, care trebuie comunicat acesteia. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii infracțiunii noi”<sup>1</sup>.

Un alt aspect analizat în opinia concordată vizează natura juridică a termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Astfel, s-a reținut că, în ședința publică a Curții Constituționale, autorul excepției de neconstituționalitate a invocat raționamentele Hotărârii Curții Constituționale nr. 14 din 27 mai 2014, §§ 53-55, potrivit cărora prescripția este o instituție de drept substanțial, abordare în care legea penală referitoare la prescripție este supusă regulii de aplicare a legii penale mai favorabile. *A contrario*, în opinia concordată s-a remarcat că în Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 21 septembrie 2021, § 40, prescripția a fost catalogată ca o normă penală procedurală. Calificarea unei dispoziții ca fiind de drept penal substanțial sau procedural are importanță prin raportare la faptul că principiul neretroactivității legii nu se aplică dreptului penal procedural. În sprijinul acestei din urmă concepții, a fost invocată jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (e.g., *Coëme și alții v. Belgia*, *Previti v. Italia*, *Borcea v. România*), precum și poziția Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția). Din această perspectivă, s-a conchis că dispozițiile articolului 60 din Codul penal nu definesc infracțiunile și pedepsele pe care le sancționează și trebuie interpretate ca impunând o simplă condiție prealabilă pentru examinarea unei cauze penale. Prin urmare, dispozițiile articolului 60 din Codul penal referitoare la prescripția tragerii la răspundere penală reprezintă norme procedurale care nu se supun regulii de aplicare a legii penale mai favorabile<sup>2</sup>. Despre natura juridică a prescripției tragerii la răspundere penală s-a accentuat și în literatura de specialitate<sup>3</sup>.

Astfel, opinia separată și, respectiv, opinia concordată la Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 au relevanță în contextul elucidării problemelor semnalate de autorul excepției de neconstituționalitate. Ele aduc mai multă claritate decât poziția majorității.

---

<sup>1</sup> A se vedea § 2 și § 4 din Opinia concordată a dnei judecătoarea Liuba Șova la Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024 (întreruperea prescripției tragerii la răspundere penală) (sesizările nr. 71g/2024 și nr. 158g/2024). În: *Monitorul oficial al Republicii Moldova* nr. 313-316 din 13 iunie 2025.

<sup>2</sup> *Ibidem*, § 5-8.

<sup>3</sup> Eșanu Adriana și Reniță Gheorghe. *Expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală: soluțiile instanței de judecată*. În: *Revista Institutului Național al Justiției*, 2022, nr. 1(60), pp. 29-33.

## Concluzii

Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 urma să elucideze problematica respectării principiului prezumpției de nevinovăție în contextul întreruperii prescripției tragerii la răspundere penală. Este adevărat că în această hotărâre s-a sintetizat anumite spețe din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, spețe care oferă îndrumări utile pentru subiecții care aplică legea penală și, corelativ, pentru destinatarii legii penale. Totuși, pe fond, așa cum s-a remarcat și în opinia separată, soluția Curții Constituționale nu a clarificat problemele semnalate de autorul sesizărilor.

Mai mult, din punct de vedere metodologic, Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 trezește mai multe semne de întrebare. În concret, la etapa admisibilității, Curtea a decis că constituțional textul „prescripția se va întrerupe dacă [...] persoana va săvârși o infracțiune” din articolul 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136/2024, necesită a fi examinat din perspectiva respectării principiului prezumpției de nevinovăție. În schimb, la etapa examinării fondului, majoritatea judecătorilor Curții au decis că problemele abordate de autorul excepției de neconstituționalitate țin de interpretarea și de aplicarea legii penale, iar această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată. Cu alte cuvinte, nu s-a analizat dacă textul contestat contravine sau nu principiului prezumpției de nevinovăție, contrar așteptărilor de la etapa admisibilității. Aspectul – dacă argumentele autorului excepției de neconstituționalitate țin de interpretarea și de aplicarea legii penale – este examinat la etapa admisibilității sesizării. În ipoteza în care Curtea constată că autorul excepției de neconstituționalitate pune în discuție o asemenea problemă, atunci sesizarea este declarată inadmisibilă. Această concepție se regăsește și în Ghidul practic privind condițiile de admisibilitate a sesizărilor privind excepția de neconstituționalitate la Curtea Constituțională<sup>1</sup>. Anume așa a procedat Curtea în jurisprudența sa anterioară<sup>2</sup>, precum și în jurisprudența ulterioară Hotărârii Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025. În acest caz, nu este clar de ce Curtea Constituțională nu a dat dovadă de coerență.

În cele din urmă, Curtea nu a răspuns la argumentul autorului excepției de neconstituționalitate (avansat în cadrul ședinței publice a Curții) referitor la incidența raționamentelor din Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 27 mai 2014, §§ 53-55, potrivit cărora prescripția este o instituție de drept substanțial, abordare în care legea penală referitoare la prescripție este supusă regulii de aplicare a legii penale mai favorabile. De asemenea, Curtea a omis să remarce că în Hotărârea sa nr. 29 din 21 septembrie 2021, § 40, a statuat, deși într-un alt context, că prescripția reprezintă o normă penală procedurală. Curtea a ratat o ocazie bună de a face claritate în această privință.

## Referințe bibliografice:

1. Eșanu Adriana și Reniță Gheorghe. *Expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală: soluțiile instanței de judecată*. În: Revista Institutului Național al Justiției, 2022, nr. 1(60), pp. 29-33.
2. Gheorghe Reniță. *Sesizarea Curții Constituționale. Compendiu*. Chișinău: Cartier, 2023. 208 p.
3. Ghidul practic privind condițiile de admisibilitate a sesizărilor privind excepția de neconstituționalitate la Curtea Constituțională. Disponibil: <https://shorturl.at/54ZPB>.
4. Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 privind excepțiile de neconstituționalitate a

<sup>1</sup> Ghidul practic privind condițiile de admisibilitate a sesizărilor privind excepția de neconstituționalitate la Curtea Constituțională. Disponibil: <https://shorturl.at/54ZPB>.

<sup>2</sup> Pentru o sinteză a jurisprudenței Curții Constituționale în această materie, *a se vedea*: Gheorghe Reniță. *Sesizarea Curții Constituționale. Compendiu*. Chișinău: Cartier, 2023, p. 122, p. 124, p. 126.

articolului 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024 (întreruperea prescripției tragerii la răspundere penală) (sesizările nr. 71g/2024 și nr. 158g/2024). În: *Monitorul oficial al Republicii Moldova* nr. 313-316 din 13 iunie 2025.

5. Legea nr. 136 din 6 iunie 2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional). În: *Monitorul oficial al Republicii Moldova* nr. 245-246/353 din 7 iunie 2024.
6. Opinia separată a dlui judecător Vladimir Țurcan la Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024 (întreruperea prescripției tragerii la răspundere penală) (sesizările nr. 71g/2024 și nr. 158g/2024). În: *Monitorul oficial al Republicii Moldova* nr. 313-316 din 13 iunie 2025.
7. Opinia concordată a dnei judecătore Liuba Șova la Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 16 aprilie 2025 privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 60 alin. (4) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024 (întreruperea prescripției tragerii la răspundere penală) (sesizările nr. 71g/2024 și nr. 158g/2024). În: *Monitorul oficial al Republicii Moldova* nr. 313-316 din 13 iunie 2025.